

Akt nr:

R-E1a-2200

AU\$R-E1a-2200

22 FEB. 1939

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturskolestyrelsen

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturskolestyrelsen

R 4*2200

Handlingar angående

Tålanna dikningsföretag av år 1937

i Väster Bitterna socken av Skaraborgs län;
upprättade år 1937 vid syneförrättning enligt
vattenlagen av

Sven Hallin.

Statens lantbruksingenjör.

Protokoll vid sym-
försättning enligt
vattenlagen för
anläggning av
maskinell dränande
Tälvåna Åsumund
Tugelsgården i
Västra Biterna
 socknen av Skara-
borgs län.

Den 19 oktober år 1936 i Åsumund Tugelsgården
närvarande: Nuderteklerad, statens
lantbruksingenjör och förättnings-
man, samt gode män
John Alfred Sahlsson, Pukatorp, och
Thal Andersson, Bårbyga, Åsumund
följande sakägare: Sökannde:
Alfred Svensson, äg. Tälvåna Åsumund Tugelsgården
Kerstin Johansson, "1/8 andl." Lars Andersson d. Frälsare
de öfriga sakägare:
John Johansson äg. 3/16 andl. " " " "
Thal Borin " 1/32 " " " " "
Evert Dahl " 1/32 " " " " "
Thal Svensson " 1/8 " Tälvåna Höka-
gården (tillsammans med brodern Sven
Svensson) enl. fullm. bil. D^I
Fredrik Johansson äg. 1/12 andl. Hökagården
Västra Lundqvist " Tälvåna Mejeri

§1
Upplästes det för förättningsman-
nen utförade förordnandet, som
 hade lydelse enligt bil. A

§ 2
Något för snart samsamman
kunde ej utvänds.

§ 3
~~Således~~ för förätt förledes
den vid förundersökningen upprättade
nivåkartan över det vattenläm-
rade området samt profil över
avloppet härifrån.

§ 4
Förhandens yttrade på ifrågasvarande
avlopps ~~utlösning~~ förslaget, så att
deras därav berorande smaker
må kunna försläppas till 1.2 meters
djup samt att avloppen i möj-
ligaste mån ingreppas med rör.

§ 5
Men och Thel Socien som förenade
sig med förhandena och yttrade
på förslaget utsträckning, så
att deras därav berorande smaker,
som redan vore färdiga,
får fullgott avlopp för kunna
färdigställas, bit. C.

§ 6
Vår Lundsqvist meddelat, att
från Chaus Skereri dyliken utsläpp-
tes omkring 2000 liter ^{avfallsvatten} vatten till
ifrågasvarande dike. Han yttrade, att
om dike gjordes färdigt, så skulle
vattenmängderna bestämmas så,

att uoloppet bleve tillräckligt jämväl för hans vatten.

§ 7

Johann Johansson yrkade att spiritvatten från Vilho Lundqvists mejeri skulle på mejeriägarens bekvämlighet grundläggas i sin till kuonduoloppet så att för närvarande orsakande olägenhet för honom genom sin lakt.

§ 8

Den intet vidare finns att till protokollet anteckna, förklarades sammantrådet upplöst med tillkännagivande, till ordren under rörligheten, kampslutets och för slut till drickningen upprättats, nytt sammantråde kommer att hållas i samma ställe som dagens onsdagen den 25 november 1916 klockan 13, och samma rätta ytterligare under rättelser närmast till ställas sakägarna.

Det och vid den var
i främsten:

Stefan Sellin

Biträdande gode män:

Johan Greensson

Harald Andersson

Den 25 november 1936 i Assmund Tjalsgård
 Arvid Svensson, Assmund Tjalsgård
 Karl Andersson, Anders Svensgård
 Johan Johansson, Frälsegård
 Herman Johansson, "
 Karl Boring, "
 Ernst Dahl, "

Fredrik Johansson Håka gård genom sonen
 Evert Fredriksson c. fullm. bil. D^{II}

Sven Anderssons st. i. g. Tälarna Lars Andersson
 genom delägaren Jan Svensson (övriga delägare:
 Karl, Otto, Oskar och Herman Svensson)

Karl Hall i. g. 5/12 m. Tälarna Västergård

Arvid Gustafsson i. g. St. Lockatops

Aug. Eriksson " Tälarna Östergård

Adolf Thor " " Frälsegård

Biskops pastorats bortfalls skypelse genom led-
 moten Axel Johansson

Vilhelm Lundkvist, Tälarna Mejeri
 Olof Svensson, ur. ~~sk. Mejeri~~ Tälarna Skens. 3'

Yngve Andersson, Anders Svensgård
 Karl Svensson, Håka gård

Karl Boring, ~~och Fredrik~~ Fredrik Johansson,
 Johan Johansson, Adolf Thor, Karl Svensson,
 Olof Svensson, Sven Anderssons st. bl. Yngve
 Andersson skedde sig med söhndas och
 yrkade på företags utsträckning, så att
 jämväl deras mark må kunna beläggas
 till 1.2 meters djup samt att avloppen i
 möjligaste mån utjäsas som täckta led-
 ningar, bil. C.

§ 10

Vilhelm Lundkvist påpekade, att han hade
 en brunn i närheten av ett i fråga om
 för dik. Han yrkade att diken skulle

görs på, att vatten tillgången i brunnen
reke förämrades.

§ 11
Som intet vidare finns att till
protokollet utveckla, förklarades sam-
manträdet upplöst med tillkänna-
givande, att nytt sammanträde kommer
att hållas hos Herman Johansson, Fräse-
gården, lördagen den 19 januari 1937
kl. 13, och komma åsätta gällande
se undersättelser närmare att till-
ställas närvarande sakägare.

Ort och tid som ovan
7 Hjärten

Fredriksson

Biträdande gode män:

Karl Andersson Johan Svensson

Den 19 januari 1937 i Fräse gården

Närvarande: Förestående egennmän och
följande sakägare:

Karl Andersson	Tälarna	Lars Svensg.
Arvid Svensson	"	"
Johan Johansson	"	Österg. Lars Andersg.
Ernst Dahl	"	"
Herman Johansson	"	"
Thal Svensson	"	Höha g.
Fredrik Johansson	"	"
		genom
	sonen	Evert Fredriksson
Adolf Thor	Tälarna	Lars Andersg.

§ 12

Delgavs det sedan förra samman-
trädet upprättade förslaget till de
vattenståndade markernas bättre
försörjning med vatten (vraude
handlingen och ritningar.

§ 13

Upptrötes synemännens utlåtande
som hade lyvelre enligt bil. H.

§ 14

att mottaga och förvara till förslaget
vraude handlingen och ritningar
och att samman kalla delägarna
på val av styrelse, utgåva
synemännen Herman Johansson,
Frälsögården.

§ 15

I fråga om förätnings kortbudsarna
hänvisades till avredoräkningen,
varav ett exemplar skulle över-
lämnas till distriktsvararen.

§ 16

Som intet vidare finns att till
protokollat utveckla, förklarades
för rättningen avslutad och
sammanträdet upplöst.

Att och vid som var

Y. Ljunsten

Greutfallin

Bistående gode män:

Karl Andersson

Johan Ljunsson

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I SKARABORGS LÄN.

LANDSKANSLIET.

D. & V.D. n:r 38 - 10
1935

Förordnande.

Lantbruksingeniören Sven Hallin, Skara, ...

förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och
införväntas från honom bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 8 augusti 1935.

På länsstyrelsens vägnar:

1935.

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Fäl. Nsm. Lugelsq. i Västbo Län socken av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bli av företaget berörda, återfinnes å omstående sida. Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är Vidum

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till Kvid Svensson adress Fäl. Nsm. Lugelsq. pr Vidum Telefon: (Tälarna nr 10; Ckita 10 c)

Fäl. Nsm. Lugelsq den 8 aug. 1935

Kvid Svensson

Anders Svensson
Fäl. Nsm.

Paul Svensson
Herman Johansson

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bliva av företaget berörda.

Fastighetens namn:

Frälsegränd

Ägarens namn:

Johan Johansson

Föteckning

Bilagor B.

över underrättelser ang. sammankäde
hos Arvid Svensson, Tälarna onsdagen den
16 sept. 1936 kl. 16 för förläggning av mark till-
hörande Tälarna församling. Tugely: u. u. fl.
i Väster Bitterna socken av Skaraborg. län,
vilka underrättelser jämligt beslutet
sees i 10 kap. 40 § Västervägen denna
dag avsänds till.

1. Arvid Svensson	Tälarna församling Tugely:	<u>Redman</u>
2. Karl Andersson	Bjäreby: u	"
3. Johan Johansson	Tälarna Fräby: u	"
4. Herman Johansson	" " "	"
5. Karl Boring	" " "	"
6. Ernst Dahl	" " "	"
7. Sven o. Karl Svensson	" Skaraborg: u	"
8. Fredrik Johansson	" " "	"

Skara den 31 aug. 1936

Förstämde:
[Signature]

Aug. förskott sammankäde onsdagen den
25 nov. 1936 kl. 13 för beslutar denna dag
avsänds till:

9. Aug. Eriksson	Tälarna Österg: u	<u>Redman</u>
10. Stolf Thor	" Fräby: u	"

Skara den 22 nov. 1936

Förstämde:
[Signature]

Bil. C.

Intecknad given mig med
 sökandena till den Ryghförätt-
 mig, som avser återlägga mig av
 mark, till hörande Välauna Ålsund.
 Ingelsgården m. fl. och yrkar jag
 på förbrukens utsträckning, så
 att jämväl den mig och min
 bröder tillhöriga marken, som
 därav är beräknade, mig kunna
 avläggas till 1-2 meters djup.
 Välauna den 19 okt. 1936
 Karl Svensson

Förestående given biträdes till alla delar,
 varjämte vi yrka att avloppen över våra
 marker i möjligaste mån göras täckta.
 Välauna den 25 nov. 1936

Carl Boring Fredrik Johansson
 Johan Johansson gm Evert Fredriksson
 Adolf Thore Karl Svensson

Vilhelm Svensson Sven Anderssons återbärs John Svensson

Janne Andersson

Egenhändiga namnteckningar bekräftas:
 Stenfallin

~~görs så, att båten tillgäns i trummen
inte försämrades.~~

§ 11

~~Som inte vidare fanns att till
protokoll utseckna, förklarades
sammanträdet upplöst med till-
räkningsivande, att nytt samman-
träde kommer att hållas hos
Herman Johansson, Frälsegården, torsdagen
den 19 januari 1937 klockan 13
och komma några ytterligare under-
rättelser härvid att tillställas närvarande
sakägare.~~

~~Ort och tid som van~~

~~Ljängskan:~~

~~Ernst Dahl~~

~~Biträddande gode män:~~

Den 19 januari 1937 i Frälsegården

Närvarande: Undertecknad st

Förestående synemän och följande sakägare:

Anders Andersson Tälarna Anders Bengtson

Arvid Svensson

"

"

"

Johan Johansson

"

Lars Andersson

Herman Johansson

"

"

"

Ernst Dahl

"

"

"

F U L L M A K T

för Paul Svensson eller den, han i sitt ställe förordnar,
att vid syneförrättning enligt Vattenlagen för torrläggning av mark
tillhörande Valarna Åsund Nygylje m. fl. hemman i V. Birkens
socken och Skaraborgs län föra min talan, in-
nefattande denna fullmakt jämväl behörighet att ingå förening och göra
yrkande, som i 10 kap. 58 § Vattenlagen omförmäles, ävensom att söka lån
av statsmedel till min andel i kostnaderna för företaget. Ombudets
laga åtgärder godkännas.

Kokaryden den 19 okt. 1936

Gren Svensson

Bevittnas:

Viktor Lundkvist

Fullmakt för innehavaren
att å sammanträde hos
Kvist Svensson i Solanda
Assmunds-Tingelsgården för
förläggning av mark till
nämnda med f. l. hemman
i V. Bitterna stiken onsdagen
den 25 nov. 1936 att föra
min talan.

Hökagården den 25 nov 1936

Fred. Johansson

Bevittnas

Ersat Dohl

Adolf Thor

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde					
Åker		Ä n g och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur				
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre			
7		8		9		10		11		12		13		14		15		16	

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigu- rens nummer
1	2	3	4	5	6
$\frac{1}{8}$	5 ²		Väster Bitterna Tälarna Anders Sveng:n (Bjäreby:n)	Karl Andersson ägg, mylla på stenk. grus. ägg - " - åker - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - " - Summa	146 147 148 149 150 151 152 153
$\frac{1}{8}$	5 ³		Tälarna Anders Sveng:n (Bjäreby:n)	Arvid Svensson åker, mylla på lera " - " - " - " - " - " - " - " - Summa	154 155 156 157 158
$\frac{1}{10}$	7 ⁴		Tälarna Österg:n	Aug. Eriksson åker, mylla på lera	159
$\frac{1}{8}$	8 ⁴		Tälarna Lars Sveng:n	Johan Johansson åker, mylla på lera " - " - Summa	160 161

Hemmanstal	Registreringsnummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigu- rens nummer
1	2	3	4	5	6
$\frac{1}{8}$	8 ³		Tälarna Lars Andersz:n (Frälseg:n)	Herman Johansson åker, mylla på lera " " " " " "	162 163 164 Summa
$\frac{1}{16}$	8 ⁹		Tälarna Lars Andersz:n (Frälseg:n)	Johan Johansson åker, mylla på lera " " "	165 166 Summa
$\frac{1}{32}$	8 ¹⁰		Tälarna Lars Andersz:n (Frälseg:n)	Ernst Dahl åker, mylla på lera " " "	167 168 Summa
$\frac{1}{16}$	8 ⁵		Tälarna Lars Andersz:n	Karl Boirng åker, mylla på lera	169
$\frac{1}{8}$	6 ⁴		Tälarna Håkag:n	Lova o. Karl Svensson åker, mylla på lera " " "	170 171 Summa
$\frac{1}{16} + \frac{1}{48}$	6 ²⁺⁶		" "	Fredrik Johansson åker, mylla på lera " " "	172 173 Summa

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Ä n g och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
28								260	72	80	1000	280	-	740	207	20
26								400	104	-	"	260	-	600	156	-
11								570	56	10	900	99	-	390	42	90
65									232	90		639	-		406	10
23								460	105	80	1000	230	-	540	124	20
23								360	82	80	"	230	-	640	147	20
46									188	60		460	-		271	40
14								360	50	40	1000	140	-	640	89	60
27								360	97	20	"	270	-	640	172	80
41									147	60		410	-		262	40
62								360	223	20	1000	620	-	640	396	80
18								500	90	-	1000	180	-	500	90	-
27								260	70	20	"	270	-	740	199	80
45									160	20		450	-		289	80
25								460	115	-	1000	250	-	540	135	-
11								430	47	30	"	110	-	570	62	70
36									162	30		360	-		197	70

Hemmanstal	Registreringsnummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigu- rens nummer
1	2	3	4	5	6
1/16	85		Tälåmås Lars Andersson (Tälåmås: n)	Norolf Thor åker, mylla på lera " " " Summa	174 175
1/16	85		Tälåmås Lars Andersson Tälåmås: n	Karl Bonny åker, mylla på lera " " " Summa	176 177
1/8	84		Tälåmås Lars Andersson Tälåmås: n	Johann Johansson åker, mylla på lera " " " " " " " " " " " " " " " Summa	178 179 180 181 182
1/8	83		Tälåmås Lars Andersson	Keruan Johansson åker, mylla på lera " " " " " " " " " " " " " " " Summa	183 184 185 186 187 188

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Ä n g och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
	09							360	32	40	1000	90	-	640	57	60
	10							360	36	-	"	100	-	"	64	-
	19								68	40		190	-		121	60
	07							300	21	-	1000	70	-	700	49	-
	17							400	68	-	"	170	-	600	102	-
	24								89	-		240	-		151	-
	06							400	24	-	1000	60	-	600	36	-
	19							460	87	40	"	190	-	540	102	60
	28							"	128	80	"	280	-	"	151	20
	30							500	150	-	"	300	-	500	150	-
	27							600	162	-	"	270	-	400	108	-
	1/10								552	20		1100	-		547	80
	08							460	36	80	1000	80	-	540	43	20
	35							"	161	-	"	350	-	540	189	-
	05							500	25	-	"	50	-	500	25	-
	12							530	63	60	"	120	-	470	56	40
	13							600	78	-	"	130	-	400	52	-
	16							"	96	-	"	160	-	"	64	-
	89								460	40	"	890	-		429	60

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigures nummer
1	2	3	4	5	6
1/16	8 ⁹		Tälarna Lars Andregården (Frädegården)	Johan Johansson äker, mylla på lera	189
			<u>Sammandrag</u> <u>Väster Bitterna s:w</u> <u>Västra samfälligheten</u>		
1/8	52		Tälarna Anders Iseng.	Karl Andersson	146-153
1/8	53		" " "	Arvid Iseng.	154-158
1/10	74		" Östergården	Aug. Eriksson	159
1/8	84		" Lars Andregården	Johan Johansson	160-161
1/8	83		" " "	Herman Johansson	162-164
1/16	89		" " "	Johan Johansson	165-166
1/32	8 ¹⁰		" " "	Ernst Dahl	167-168
1/16	85		" " "	Karl Boberg	169
1/8	64		" Holagården	Lou o. Karl Iseng.	170-171
1/16 + 1/48	62+66		" " "	Fredrik Johansson	172-173
				<u>Summa</u>	
			<u>Östra samfälligheten</u>		
1/16	85		Tälarna Lars Andregården	Adolf Thors	174-175
1/16	85		" " "	Karl Boberg	176-177
1/8	84		" " "	Johan Johansson	178-182
1/8	83		" " "	Herman Johansson	183-188
1/16	89		" " "	Johan Johansson	189
				<u>Summa</u>	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde			
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	
7		8		9		10		11		12		13		14		15	
11								630	69	30	1000	110	-	370	40	70	
113		44						244	70		1176	-		931	30		
177								328	90		1550	-		1221	10		
03								13	50		27	-		13	50		
48								192	-		480	-		288			
65								232	90		629	-		406	10		
46								188	60		460	-		271	40		
41								147	60		410	-		262	40		
62								223	20		620	-		396	80		
45								160	20		450	-		289	80		
36								162	30		360	-		197	70		
636		44						1893	90		6172	-		4278	10		
19								68	40		190	-		121	60		
24								89	-		240	-		151	-		
110								552	20		1100	-		547	80		
89								460	40		890	-		429	60		
11								69	30		110	-		40	70		
253								1239	30		2530	-		1290	70		

Tälman den 19 jan. 1937

Johan Sörenson

Karl Andersson

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förekommande dikeskrökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas,
att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla,
att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord,
att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätare försorg nya märken blivit utsatta.

Tälarna den 19 jan. 1937.
H. H. H. H.

Kostnadsförslag.

Bil. G

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
<u>Västra samfälligheten</u>										
<u>Rörelse A-B-C</u>										
11+10-10+69	41	4" tegelrör med frakt m'	41	0.55	22	55				
		Gräv. lägg. o. återfylln. "	41	0.30	12	30				
10+69-10	69	9" cementrör med frakt "	69	1.95	134	55				
		Gräv. lägg. o. återfylln. "	69	0.50	34	50				
		Brunn typ A. d=0.6 m st	2	30:-	60	-	263	90		
		Arbetsledning o. oförutsett					26	10	290	-
<u>Rörelse B-B^f</u>										
20-20+43	43	8" tegelrör med frakt m'	43	1.60	68	80				
		Gräv. lägg. o. återfylln. "	43	0.45	19	55				
		Brunn typ A. d=0.6 m st.	1	30:-	30	-	118	15		
		Arbetsledning o. oförutsett					11	85	130	-
<u>Rörelse C-C^f</u>										
30-30+71	71	8" tegelrör med frakt m'	71	1.60	113	60				
		Gräv. lägg. o. återfylln. "	71	0.50	35	50				
		Brunn typ A. d=0.6 m st.	1	30:-	30	-	179	10		
		Arbetsledning o. oförutsett					20	90	200	-
<u>Rörelse D-D^f</u>										
40-41+2	102	4" tegelrör med frakt m'	102	0.55	56	10				
		Gräv. lägg. o. återfylln. "	102	0.30	30	60				
		Brunn typ A d=0.6 m st.	1	30:-	30	-	116	70		
		Arbetsledning o. oförutsett					13	50	130	-
		Överpris							200	-

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		<u>Överfrit</u>							700	-
		<u>Rödliket E-E^I</u>								
50+55-51+27	42	3" tegelrör med frakt m ³	42	0.35	14	70				
		Grön-lägg: o. återfylln. "	42	0.35	14	70				
70+25-70	25	3" tegelrör med frakt "	25	0.35	8	75				
		Grön-lägg: o. återfylln. "	25	0.35	8	75				
		Brunn typ A. d=0.6 m st.	2	30:-	60	-	106	90		
		Arbetsledning o. oförutsett					13	10	120	-
		<u>Rödliket F-F^I</u>								
80-81+11	111	4" tegelrör med frakt m ³	111	0.55	61	05				
		Grön-lägg: o. återfylln. "	111	0.30	33	30				
		Brunn typ A. d=0.6 m st	1	30:-	30	-	124	35		
		Arbetsledning o. oförutsett					15	65	140	-
		<u>Rödliket C-D-E-F-G</u>								
0-0+93	93	10" cementrör med frakt m ³	93	2.25	209	25				
		Grön-lägg: o. återfylln. "	93	0.50	46	50				
0+93-6+72	579	12" cementrör med frakt m ³	579	3.05	1765	95				
		Grön-lägg: o. återfylln. "	579	0.45	260	55				
		Brunn typ A. d=0.6 m st.	8	30:-	240	-				
		Rivning av broar				90	-			
6+29-6+32		Sprängning av berg m ³	1	10:-	10	-				
6+72		Kringmurning av rötutlopp st.	1	45:-	45	-	2667	25		
		Arbetsledning o. oförutsett					262	75	2930	-
		<u>Västra samfälligheten</u>							3940	-
		summa kronor								

Översiktskarta

Skala 1:50 000

Bilaga H.

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Tälanna i Väster Bitterna socken av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning och igenläggning med rör av ett i sydvästlig och ett i sydostlig huvudriktning flytande avloppsdike med sidogrenar genom och från vattenskadade marker, belägna omkring 2 km. sydväst om Bitterna kyrka inom nederbördsområde n:r 143, 1 och för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärktes med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkt med dels dubbla, dels enkla röda linjer och de röda bokstäverna A-B-C-D-E-F-G, B-B^I, C-C^I, D-D^I, E-E^I och F-F^I för västra avloppet med sidogrenar samt K-L-M-N och M-M^I för östra avloppet och dess sidogren. Dessutom ha avloppssträck-

I II

korna G-H-I och E -E , som på nivåkartan utmärkts med grönt, på yrkande av ägaren till Tålanna mejeri blivit föremål för undersökning och förslag. Dessa sträckors upptagande skola dock, såsom avseende framledande av spillvatten, ej ingå i detta företag. Dubbla röda linjer å nivåkartan beteckna att avloppet skall utföras som öppet dike, och enkel röd linje, att det skall göras täckt. Avloppens blivande dimensioner hava å profil- och sektioneritningarna utmärkts med rött.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken. Storleken har med blått angivits å profilritningarna. Den största till avrinning kommande vattenmängden har antagits komma att uppgå till 2.0 liter pr sekund och hektar. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0.1 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till 1.2 meters djup av all härav beroende mark, tillhörig sökandena och dem, som sig med sökandena förenat.

Den mark, för vilken dikningen medför båtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verk-

ställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken skall uppdelas i två av varandra i torrlägningshänseende oberoende samfälligheter, benämnda "Västra samfälligheten" och "Östra samfälligheten". Av det bilagda kostnadsförslaget framgår, vilka arbeten, som skola utföras av respektive samfälligheter, och av kostnadsfördelningslängden, vilka fastigheter och ägofigurer, som häva del däri. Skäl till uppdelning av någondera samfälligheten i olika avdelningar förefinnes ej.

Kostnaderna för företagets utförande skola sålunda inom varje samfällighet för sig fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 16 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 15 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppens underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits.

Företaget berör allmän väg så tillvida att östra huvudavloppet korsar allmänna vägen Bitterna -Lekåsa vid 92+48. Då den här befintliga trassan är för grund för ovanför liggande åkers torrläggning till 1.2 meters djup skall det åligga ^{(väg-}~~västra~~ distriktets vägstyrelse

att bekosta framdragandet av den föreslagna rörledningen vid sidan om den befintliga trumman ävensom slambrunnen vid 92+43, vägstyrelsen obetaget att själv ombestyrja arbetet eller överlåta detsamma till företaget. I förra fallet bör arbetet så bedrivas, att nya genomloppet kan tagas i bruk inom en månad efter det nedanför liggande avlopp blivit genom företagets försorg färdigställt enligt detta utlåtande och skriftligt meddelande härom kommit vägstyrelsen till handa.

För mark, som åtgår till öppna avlopps utvidgning och till jordupplag, skall ersättning gäldas med belopp, som finnas angivna i den bilagda jordersättningslängden.

Skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos arbetsstyrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom arbetsstyrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter, och gäller för ersättningsyrkande och skadevärdering i tillämpliga delar vad som för skada av jordupplag ovan föreskrivits.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga 15 kronor och behöver förty ej erläggas.

Kostnaderna för syneförrättningen och övriga för hela företa-

get gemensamma kostnader, skola fördelas mellan samfälligheterna i proportion till deras respektive förbättringsvärden och sedan inom varje samfällighet efter samma grunder, som för grävningskostnaderna angivits. Förrättningskostnaderna förskjutas nu av sökandena och med dem likställda.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

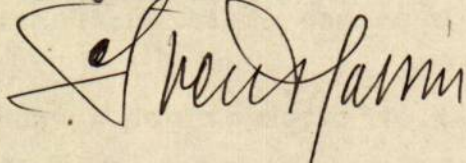
- att det skall, därest sökandena önska fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar;
- att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall läggas minst 0.6 meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke överstigande 1:1, varjämte nödiga öppningar för ytvattnets framsläppande genom upplagen skola anordnas;
- att till rörledningar, rörtrummor och brunnar skola användas rör av fullgod kvalitet, som i fråga om rör av betong skola uppfylla Kommunaltekniska föreningens standardfordringar beträffande hållfasthet och täthet;
- att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;
- att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att arbetena för företagets utförande böra genom entreprenad överlå-
 tas på härför skickad person, varvid särskild entreprenadsumma
 för varje samfällighet skall fastställas;
 att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft,
 samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1942;
 att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts
 av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt
 att det skall benämnas "Tålanna dikningsföretag av år 1937".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid
 Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären
 med ikattagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola
 vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Tålanna den 19 januari 1937.

I tjänsten:

Biträdande gode män:

Johan Gunnarsson

Härl Andersson

Förbättrings- värde	Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar					Delaktighet i kostnaderna för				18
	10	11	12	13	14	Arbetets utförande m. m.		Syneför- rättningen		
						Beräknad kost- nad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre	
Kronor	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
<u>Kostnadsfördelningstabell</u>										

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Söcken Hemman och jordägare	Sökande och med dem likslidda	Ägofigur	Markens uppskattade värde	
						Nuvarande värde	Blivande värde
						Kronor	Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8
			<u>Väster Bitterna socken</u>				
			<u>Västra Samfälligheterna</u>				
1	1/8	52	Tälarna ^{Anders Svensson} ~~Lars Andersson~~ Karl Andersson		146-153	244.70	1176.-
2	1/8	53	" " " Nils Svensson	sök.	154-158	328.90	1550.-
-	1/10	74	" Österg:u Aug. Eriksson		159	13.50	27.-
3	1/8	84	" Lars Andersson Johan Johansson		160-161	192.-	480.-
4	1/8	83	" " " Herman Johansson	sök.	162-164	532.90	639.-
3	1/16	89	" " " Johan Johansson		165-166	188.60	460.-
-	1/32	810	" " " Ernst Dahl		167-168	147.60	410.-
-	1/16	85	" " " Karl Boberg		169	223.20	620.-
-	1/8	64	" Kothag:u Sven O. Karl Svensson	sök.	170-171	160.20	450.-
-	1/16 + 1/48	62 + 66	" " " Fredrik Johansson		172-173	162.30	360.-
			<u>Summa</u>			1893.90	6172.-
			<u>Östra Samfälligheterna</u>				
-	1/16	85	Tälarna ^{Lars Andersson} ~~Lars Andersson~~ Adolf Thors		174-175	68.40	190.-
-	1/16	85	" " " Karl Boberg		176-177	89.-	240.-
3	1/8	84	" " " Johan Johansson		178-182	552.20	1100.-
4	1/8	83	" " " Herman Johansson	sök.	183-188	460.40	890.-
3	1/16	89	" " " Johan Johansson		189	69.30	110.-
			<u>Summa</u>			1239.30	2530.-

Förbättrings- värde	Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar					Delaktighet i kostnaderna för				% tal för ge- mens. kostn.
	Kronor					Arbetets utförande m. m.		Syneför- rättningen		
						Beräknad kost- nad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre	
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
931.30						857.69	21.769	74.75		
1221.10						1124.60	28.543	97.99		
13.50						12.45	0.316	1.08		
288.-						265.24	6.732	23.11		
406.10						373.98	9.492	32.59		
271.40						249.95	6.344	21.78		
262.40						241.68	6.134	21.06		
396.80						365.44	9.275	31.84		
289.80						266.90	6.774	23.26		
197.70						182.07	4.621	15.86		
4278.10						3940:-	100.000	343.32	76.823	
121.60						110.23	9.421	9.76		
151.-						136.88	11.699	12.13		
547.80						496.57	42.442	43.95		
429.60						389.42	33.284	34.48		
40.70						36.90	3.154	3.26		
1290.70						1170:-	100.000	103.58	23.177	
Utlämnat den 19 jan. 1937										
Johan Svensson Karl Andersson										

ARVODESRÄKNING

för laga syneförrättning angående *Tälarna dikningsförslag av år*

1937

i Väster-Bitterna

socken och

Skaraborgs

län,

upprättad enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 27 juni 1930.

År och månad	Dag	A r b e t e	An-tal	å kr.	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5, ...	st.	12	0,50		6	-
		Ägomätning: i skala 1.4000, §§ 6—10						
		a) för mätningssområdets gränser enl. tariff I, ...						
		1) i åker, raklinje	km.		1,50			
		krokinje	"	3.4	3,00	10	20	
		i annan mark, raklinje	"		3,00			
		krokinje	"	0.3	6,00	1	80	
		2) för strandsträckor utefter sjö o. vattendrag med bredd över 15 m.						
		i åker, raklinje	km.		3,00			
		krokinje	"		5,00			
		i annan mark, raklinje	"		5,00			
		krokinje	"		11,00			
		3) för strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter						
		i åker, raklinje	"		1,00			
		krokinje	"		2,00			
		i annan mark, raklinje	"		2,00			
		krokinje	"		5,00			
		b) för mätningssområdets olika ägoslag, ägofigurer och areal enligt tariff II						
		åker, medelareal 21 ar	st.	42	0.17	7	14	
		har	har	8.89	1.06	9	42	
		äng och odlingsmark, medelareal 22 ar	st.	2	0.05	10		
		har	har	0.44	1.46	64		
		annan mark och impediment, medelareal	ar					
		har	har					
		Tillägg för mätning i skala 1:						
		c) för vattenavlopp enl. tariff III med en medelbredd av ~~15~~ ¹⁵ m. < 10						
		i åker o. d., raklinje	km.					
		krokinje	"	0.4	5.-	2	-	
		i annan mark, raklinje	"					
		krokinje	"					
		d) för textning, skala o. d., 1:sta regalarcket				4	-	
		blad						
		övriga regalarblad	st.	1	1.-	1	-	36 30
		Överföres						42 30

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				42 30
1936		Avvägning.				
juli 15-16		a) avvägning, längdmätning o. d., § 46, mom. 4	1 1/2	12,00	18 -	
nov 10-12		b) ytavvägning, § 11, mom. 1, tariff IV				
		i öppen mark, medelantal 27 punkter pr har	9.33	0.50	4 67	
		avvägda punkter	250	0.03	7 50	
		i annan mark, medelantal punkter pr har				
		avvägda punkter				
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2:				
		i öppen mark	3.7	2,00	7 40	
		i annan mark		5,00		37 57
		Arealuträkning, § 13, tariff V, medelareal 21 ar,	44	0.07	3 08	
			9.33	0.20	1 87	4 95
		Ägobeskrivning, § 14, ägofigurer	44	0,04		1 76
		Markvärdering:				
okt. 19		a) uppskattning och värdering, § 46, mom. 5	1/2	12,00	6 -	
		b) gradtabell eller kurva, § 16, mom. 1,				
		för första kilometern av avlopps längd			4 -	
		för övriga kilometer	0.6	1,50	0 90	
		c) uträkning därmed av värde pr ytenhet, § 16, mom. 2, värdetal	88	0,06	5 28	
		d) uträkning av förbättring eller försämring, § 17, ägofigurer	44	0,12	5 28	20 46
		Längdprofil, § 19 längdskala 1: 2000				
		a) uppritning enl. tariff VI, 1) endast markyta	0.4	3.50	1 40	
		2) befintligt avlopp ell. vall	2.0	4.-	8 -	9 40
		Tvärsektioner §§ 21 och 22 i skala 1: 100,				
		vid uppritning av endast befintlig eller ny sektion	13	0.12	1 56	
		vid uppritning av såväl befintlig som ny sektion	37	0.23	8 51	
			2	0.25	50	10 57
		Antal profil- och sektionsritningar	3	3,00		9 -
		Hydrografisk utredning, § 23 och 48, grundbelopp				
		för vattenområdets areal		0,02		
		dagar	1	12,00		12 -
		Dimensionsberäkning, § 24				
		a) för öppet avlopp, utan särskild beräkning	1	3,50	3 50	
		tillägg för särskild beräkning av dimensionerna		1,00		
		" " våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr. pr m. ²				
		nämligen m. ² sektion på				
		" " " "				
		" " " "				
		" " " "				
		b) täckt ledning, 1) inre diameter intill 20 cm.	0.5	6,00	3 -	
		2) " " över 20 "	1.1	10,00	11 -	17 50
		Inritning å kartan av avlopp och vallar, § 26 grundbelopp				
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan	80	0,03	2 40	3 40
		Överföres				168 91

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				168 91
		Arbetsbeskrivning, § 27, 1:a sidan			3 —	
		tillägg för övriga sidor st.		2,00		3 —
		Kostnadsberäkning, § 28, a) nyanläggning km.	0.4	2,50	1 —	
		därjämte 25 öre pr m ² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen m ² sektion på "				
		b) vid förändring av befintligt avlopp "	1.5	4,00	6 —	
		därjämte 50 öre pr m ² av våta sektionsarean vid h. v. y.				
		nämligen m ² sektion på "				
		c) av kostnadsförslagets slutsumma 0,1 0/0 (broar och vallar inberäknade)			5 11	12 11
		Förslag till invallning, § 29				
		a) Konstruktion och dimensionering av vallar			4 —	
		b) Inläggning av vallkrön km.		0,50		
		c) Uppritning av tvärsektioner st.		0,25		
		d) Kostnadsberäkning km.		3,00		
		§ 46 Förslag till pumpstation dagar		12,00		
		Förslag till bro- och trumbyggnad, §§ 33—35 och 38				
		Dimensionsberäkning		8,00		
		Ritarbete				
		för särskilt konstruerat landfäste st.		4,00		
		Kostnadsberäkning				
		för särskilt konstruerade landfästen st.		4,00		
		Grundförstärkning m ²		0,10		
		Antal särskilda ritningar		3,00		
		Införande av höjdsiffror å plankartan, § 39	250	0,01		2 50
		Översiktskarta, § 41				4 50
		Ersättningslängd, § 42, grundbelopp			1 50	
		antal ersättningar st.	2	0,25	50	2 —
		Kostnadsfördelning, § 43, grundbelopp			2 —	
		antal fastigheter st.	15	0,30	4 50	
		tillägg för fastigheter i olika avdelningar "		0,20		6 50
		Utlåtande och betänkande, § 45 sid.	6	3,00		18 —
		Sammanträden o. upprättande av protokoll, § 46 mom. 1, dagar	2 1/2	12,00		30 —
		Särskild utredning, § 46, mom. 2 dagar		12,00		
febr. 12		Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregisternummer o. d., § 46, mom. 15 dagar	1	12,00		12 —
		Förslag enl. § 46 mom. 15, brunn "	1/2	12,00	6 —	
		utlopp för täckt ledning "	1/2	12,00	6 —	12 —
		slamficka "		12,00		
		Lösen för:				
		Kopia av plankartan, § 51				27 52
		regalarket			7 —	
		1 a) 1:sta bladet				
		övriga regalark st.				
		b) efter kartans skala och ägofigurernas medelareal, tariff VII,				
		skalan 1: ~~4000~~ ²⁰⁰⁰ , medelareal 21 ar ägofigurer st.	44	0 10	4 40	
		har 9.33 0 28			2 61	
		Överföres			14 01	

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört			14 01	
		höjning för handkopia å ritpapper, 25 0/0			1 75	
		3) insättning av höjdlägestal st.	250	0,02	5 -	
		" " kanaler och diken, grundbelopp			1 75	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan, cm.	80	0,05	4 -	26 51
		Kopia av profil-, sektions-, bro- och trumritningar, § 54,				
		1) enligt tariff VIII, endast markyta km.				
		befintligt vattendrag el. vall				
		nytt avlopp eller vall	0.4	6.-	2 40	
		ändring av befintligt avlopp	1.5	7.-	10 50	
		2) tvärsektioner, originalritningens belopp			10 57	
		3) broar och trummor, " " "				
		4) för varje med rubrik, skalor o. d. försett blad st.	2	3,00	6 -	29 47
		nedsättning för kopia å kalkerväv 25 0/0				
		Kopia av annan ritning § 46, pumpstation, dagar		12,00		
		brunn, rörutlopp och slamficka "	1	12,00		12 -
		Avskrift av synehandlingarna, § 55 sid.	34	0,55		18 70
		Översiktskarta i d:o, § 41				4 50
		Summa kronor				91 18
		Övriga förrättningskostnader.				
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode			3 -	
		Annonskostnader ang. sammanträden				
		Inbindning av förrättningshandlingar o. uppklistring av ritningar			10 -	13 -
		Arvode till biträdande förrättningsmannen			45 20	
		Ersättning till gode männen enligt egna räkningar			26 -	71 20
		Kostnader för hantlangning, materialer o. d.				
		Summa kronor				84 20
		Sammandrag.				
		Förrättningsmannens arvode				271 52
		Lösen för kopior och avskrifter				91 18
		Övriga förrättningskostnader				84 20
		Summa kronor				446 90

Den, som icke åtnöjes med denna räkning, äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till

Lurke
Tälarna

den 19 jan. 1932

häradsrätt.

Stenfallin
Statens lantbruksingenjör.

Att sakägare erhållit en med denna lika lydande räkning betygga:

Kronor

kvitteras:

den

19